

31.01.2017

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

TEL: +382 (0)20 406-700
FAX: +382 (0)20 406-702
E-MAIL: ekip@ekip.me
www.ekip.me

Broj: 0102 - 3784/19
Podgorica, 31. 01. 2017. godine

Na osnovu člana 11 stav 1 tačka 1, člana 14, 32, i 78 a Zakona o elektronskim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 40/13; 56/13; 02/17), a shodno zaključenom Sporazumu o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama od 29.09.2014.godine između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije i Republike Srbije, Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, osnovom člana 26 Zakona o upravnom sporu ("Sl. list CG", broj 40/03), na sjednici održanoj dana 31. 01. 2017. godine donosi

ODLUKU

1. Operatorima javnih mobilnih komunikacionih mreža koji pružaju javne mobilne komunikacione usluge na teritoriji Crne Gore:
 - Crnogorskom Telekomu A.D. Podgorica,
 - Telenoru D.O.O. Podgorica i
 - M-Telu D.O.O. Podgorica,

Utvrđuje se dinamika snižavanja cijena rominga na slijedeći način:

- **Maksimalna prosječna veleprodajna cijena poziva u romingu (bez PDV)**

Period primjene	Cijena po minutu u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	0,10
od 01.07.2017. godine	0,05

Maksimalna prosječna veleprodajna cijena koju operator "posjećene" mreže može da naplati pružaocu usluga rominga za pružanje regulisane usluge originacije poziva iz "posjećene" mreže, koja, između ostalog, uključuje troškove originacije, tranzita i terminacije poziva je data u tabeli iz alineje 1. ove tačke odluke. Prosječna veleprodajna cijena se primjenjuje između bilo koja dva operatora i izračunava se za period od 12 mjeseci.

Prosječna veleprodajna cijena poziva izračunava se tako što se ukupan ostvaren prihod od rominga na veleprodajnom nivou podijeli sa ukupnim brojem minuta rominga na veleprodajnom nivou koji je relevantan operator stvarno iskoristio za pružanje poziva u romingu na veleprodajnom nivou u državama potpisnicama Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije i Republike Srbije (u daljem tekstu: Sporazum) u relevantnom periodu, nastalih po osnovu intervala od jedne sekunde i prilagođenih tako da se uzme u obzir mogućnost da operator "posjećene" mreže primjenjuje početni minimalni obračunski period koji ne prelazi 30 sekundi.

- Maksimalne maloprodajne cijene poziva u romingu (bez PDV)

Period primjene	Vrsta poziva	Cijena po minutu u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	odlazni	0.24
	dolazni	0.07
od 01.07.2017. godine	odlazni	0.19
	dolazni	0.05

Maksimalne maloprodajne cijene za govorne usluge koje pružalac usluga rominga može naplaćivati korisnicima rominga za pružanje regulisanih poziva, odlaznih i dolaznih, u romingu su date u tabeli iz alineje 2 ove tačke odluke. Ove ne uključuju nikakve povezane pretplate ili druge fiksne naknade i mogu se kombinovati sa bilo kojom maloprodajnom cijenom.

Pružaoци usluga rominga neće naplaćivati nikakvu naknadu svojim korisnicima u romingu za prijem poruka govorne pošte u romingu. Ovo neće uticati na druge važeće naknade, kao što su one za preslušavanje takvih poruka.

Svaki pružalac usluga rominga svojim korisnicima rominga naplaćuje pružanje svakog regulisanog poziva u romingu na koji se primjenjuju navedene cijene za govorne usluge, bez obzira da li je riječ o odlaznom ili dolaznom pozivu, po sekundi.

Pružalac usluga rominga može primjenjivati početni minimalni obračunski period koji ne može biti duži od 30 sekundi na odlazne pozive na koje se primjenjuju navedene cijene za govorne usluge.

- Maksimalna prosječna veleprodajna cijena SMS poruka (Short Message Service) u romingu (bez PDV)

Period primjene	Cijena u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	0.02
od 01.07.2017. godine	0.02

Maksimalna prosječna veleprodajna cijena koju operator "posjećene" mreže može naplaćivati za pružanje regulisanih SMS poruka u romingu koje nastaju u toj "posjećenoj" mreži je data u tabeli iz alineje 3 ove tačke odluke. Prosječna veleprodajna cijena se primjenjuje između bilo koja dva operatora i izračunava se za period od 12 mjeseci.

Prosječna veleprodajna cijena iz tabele iz alineje 3 ove tačke odluke izračunava se tako što se ukupan prihod na veleprodajnom nivou koji ostvari operator "posjećene" mreže ili operator "domaće" mreže za nastanak i prenos regulisanih SMS poruka u romingu u okviru država potpisnica Sporazuma u relevantnom periodu podijeli sa ukupnim brojem SMS poruka koje su nastale i prenijete u ime relevantnog pružaoca usluga rominga ili operatora "domaće" mreže u tom periodu.

Operator "posjećene" mreže neće naplaćivati nikakvu naknadu pružaocu usluge rominga ili operatoru "domaće" mreže korisnika rominga, odvojeno od cijene iz tabele iz alineje 3 ove tačke odluke za terminaciju regulisanih SMS poruka u romingu poslatih korisniku dok je u romingu u "posjećenoj" mreži.

- Maksimalna maloprodajna cijena SMS poruka (Short Message Service) u romingu (bez PDV)

Period primjene	Cijena u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	0.08
od 01.07.2017. godine	0.06

Maksimalna maloprodajna cijena za SMS poruke koju pružalac usluge rominga može naplaćivati svojim korisnicima rominga za regulisane SMS poruke u romingu je data u tabeli iz alineje 4 ove tačke odluke i ne uključuje nikakvu povezanu pretplatu ili druge fiksne naknade i može se kombinovati sa bilo kojom maloprodajnom tarifom u skladu sa odredbama ove tačke odluke.

Pružaoци usluga rominga neće naplaćivati svojim korisnicima u romingu nikakvu naknadu za prijem regulisanih SMS poruka u romingu.

- Maksimalna prosječna veleprodajna cijena za prenos podataka u romingu (bez PDV)

Period primjene	Cijena po MB u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	0.15
od 01.07.2017. godine	0.05

Maksimalna prosječna veleprodajna cijena koju operator "posjećene" mreže može naplaćivati pružaoци usluga korisnika rominga za pružanje regulisanih usluga prenosa podataka u romingu putem te "posjećene" mreže je data u tabeli iz alineje 5 ove tačke odluke. Prosječna veleprodajna cijena primjenjuje se između bilo koja dva operatora i izračunava se za period od 12 mjeseci.

Prosječna veleprodajna cijena iz tabele date u alineji 5 ove tačke odluke izračunava se dijeljenjem ukupnog prihoda na nivou veleprodaje koji je ostvario operator "posjećene" mreže ili operator "domaće mreže" u državama potpisnicama Sporazuma za pružanje regulisanih usluga prenosa podataka u romingu u relevantnom periodu sa ukupnim brojem megabajta podataka stvarno potrošenih pri pružanju navedenih usluga u okviru tog perioda, koji je sakupljen po kilobajtu u ime relevantnog pružaoца usluga rominga ili operatora "domaće" mreže u tom periodu.

- Maksimalna maloprodajna cijena za usluge prenosa podataka i MMS poruka (Multimedia Messaging Service) u romingu (bez PDV)

Period primjene	Cijena po MB u eurima
od 01.07.2016. do 30.06.2017. godine	0.45
od 01.07.2017. godine	0.20

Maksimalna maloprodajna cijena za usluge prenosa podataka koje pružalac usluga rominga može naplaćivati svojim korisnicima rominga za pružanje regulisanih usluga prenosa podataka u romingu je data u tabeli iz alineje 6 ove tačke odluke i ne uključuje nikakvu povezanu pretplatu ili druge fiksne naknade i može se kombinovati sa bilo kojom maloprodajnom tarifom.

Svaki pružalac usluga rominga svojim korisnicima rominga naplaćuje pružanje svih regulisanih usluga prenosa podataka na koje se primenjuje cijena za usluge prenosa

podataka po kilobajtu, uz izuzetak multimedijalnih poruka (MMS), koje se mogu naplaćivati po jedinici. U tom slučaju maloprodajna cijena koju pružalac usluga rominga može naplaćivati svojim korisnicima rominga za prenos ili primanje MMS poruka u romingu ne može biti veća od maksimalne maloprodajne cijene utvrđene u tabeli iz alineje 6 ove tačke odluke.

2. Obavezuju se operatori iz tačke 1 ove odluke da utvrđene cijene primijene u navedenom periodu prema korisnicima svojih usluga shodno zaključenom Sporazumu o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama: Bosni i Hercegovini, Republici Makedoniji i Republici Srbiji

3. Ovom Odlukom stavlja se van snage Odluka Agencije broj 0102-3784/7 od 30.06.2016. godine.

4. Ova Odluka je konačna u upravnom postupku i stupa na snagu danom donošenja, a ista će se objaviti na internet stranici Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Obrazloženje

Savjet Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, je na sjednici održanoj 30.06.2016.godine usvojio Odluku broj 0102-3784/7 od 30.06.2016. godine kojom se operatorima javnih mobilnih komunikacionih mreža koji pružaju usluge javne mobilne komunikacione usluge na teritoriji Crne Gore utvrđuje dinamika snižavanja cijena rominga na način određen tačkom 1 izreke te Odluke, sa pravnim osnovom kako to stoji u preambuli i obrazloženju iste.

Operatori javnih mobilnih komunikacionih mreža koji pružaju usluge javne mobilne komunikacione usluge na teritoriji Crne Gore su postupili po toj Odluci Agencije, i primijenili cijene iz izreke pomenute odluke.

Međutim, Crnogorski Telekom A.D Podgorica i Telenor D.O.O Podgorica su, na tada održanoj javnoj raspravi u Agenciji povodom Nacrta te Odluke, osporavali pravo Agencije da donese Odluku o sniženju cijena roaminga broj 0102-3784/7 bez izmjena Zakona o elektronskim komunikacijama i utvrđivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu, koje navode su oba operatora iznijeli i u tužbama na tako donijetu Odluku.

S obzirom da su dana 18.01.2017. godine stupile na snagu izmjene i dopune Zakona o elektronskim komunikacijama, objavljene u "Službenom listu Crne Gore", broj 002/17, kojim se, poslije člana 78 dodaje novi član 78 a, koji glasi:

"Regulacija cijena rominga
Član 78a

- (1) Agencija može, bez prethodno sprovedenog postupka analize tržišta, operatoru javnih elektronskih komunikacionih usluga odrediti maksimalne cijene usluga rominga, u skladu sa sporazumom o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama, koji Crna Gora zaključi sa drugim državama.
- (2) Maksimalne cijene usluga iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se propisom Agencije.",

to je ocijenjeno da su se dopunom ovog člana Zakona stekli uslovi za donošenje nove odluke, kojom će biti zamijenjena Odluka broj 0102-3784/7 od 30.06.2016. godine, s pozivom na odredbu člana 26 Zakona o upravnom sporu, kojom se Agenciji daje za pravo da, za vrijeme sudskog postupka, donese drugi akt kojim se mijenja ili stavlja van snage akt protiv koga je upravni spor pokrenut, te da o novo donijetom aktu, pored tužioca, obavijesti istovremeno i Upravni sud, radi daljeg vođenja postupka po tako donijetom aktu.

Naime, citiranom odredbom člana 78a Zakona o elektronskim komunikacijama, daje se za pravo Agenciji, da može bez prethodno sprovedenog postupka analize tržišta, operatoru javnih elektronskih komunikacionih usluga odrediti maksimalne cijene usluga rominga, u skladu sa sporazumom o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama, koji Crna Gora zaključi sa drugim državama, što je Crna Gora već realizovala zaključivanjem Sporazuma o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama dana 29.09.2014. godine u Budvi, između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije i Republike Srbije.

Tim Sporazumom su se nadležna ministarstva zemalja potpisnica saglasila da se cijene usluga rominga snize do nivoa cijena koje važe u Evropskoj Uniji, a za čiju realizaciju je zadužilo Agenciju kao regulatorno tijelo (član 3 Sporazuma), a shodno članu 11 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Predmetnim Sporazumom propisano je da maksimalne cijene usluga rominga treba sniziti do nivoa tih cijena koje važe u Evropskoj Uniji odnosno cijena utvrđenih Uredbom o romingu u javnim mobilnim komunikacionim mrežama unutar Evropske Unije, te da će cijene usluga rominga biti dovedene na nivo cijena iz Evropskoj Uniji, kada se obezbijedi istovjetna i istovremena primjena svih obaveza iz Sporazuma od strane zemalja potpisnica.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je saglasno praksi zemalja Evropske Unije i obavezama i nadležnostima propisanim Zakonom o elektronskim komunikacijama utvrdila da cijene mobilnih telekomunikacionih servisa operatora: Crnogorski Telekom, Telenor i Mtel, u romingu ne odgovaraju troškovnoj zasnovanosti istih, što su utvrdili i regulatori drugih zemalja potpisnica Sporazuma o sniženju cijena usluge rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama: Bosni i Hercegovini, Republici Makedoniji i Republici Srbiji, te, shodno obavezama utvrđenim odredbama tog Sporazuma, dogovorili faze implementacije cijena roming usluga. Naime, potpisnice ovog Sporazuma slijedile su praksu zemalja EU.

Postupak definicije i analize relevantnog veleprodajnog tržišta međunarodnog roaminga koji je sproveden od strane evropskih regulatora u skladu sa evropskim regulatornim okvirom iz 2002. godine i Preporukom Evropske komisije o relevantnim tržištima iz 2003. godine, demonstrirao je da regulatorni okvir sa uobičajenom procedurom analize tržišta nije obezbjeđivao dovoljno mehanizama za sprovođenje efektivne politike regulacije cijena roaming usluga unutar Evropske Unije. Upravo iz ovih razloga je 2007. godine donijeta odluka o izostavljanju relevantnog veleprodajnog tržišta za međunarodni roaming u javnim mobilnim mrežama (ranije tržište 17) sa liste relevantnih tržišta koja podliježu ex ante regulaciji revidirane Preporuke Evropske komisije o relevantnim tržištima iz 2007.godine.

Regulatori u državama Evropske Unije su konstatovali prije usvajanja Uredbe broj 717/2007 Evropskog parlamenta i Savjeta od juna 2007. godine da se pitanje regulacije roaming usluga ne može riješiti korišćenjem postojećih regulatornih alata (regulatornih obaveza nakon sprovođenja analiza relevantnih tržišta), jer je riječ o uslugama prekograničnog karaktera, te da je neophodna centralizovana intervencija na evropskom nivou kojom bi se uzeli u obzir interesi svih država članica i izbjegle prepreke u funkcionisanju internog evropskog tržišta, sa kojih razloga je i uslijedila Uredba o roamingu javnim mobilnim komunikacionim mrežama unutar Evropske zajednice ("Eurotariff"), koja je stupila na snagu 01.07.2012.godine, kao pravno obavezujući akt, kao što su to i zakoni i odluke u pravnoj teoriji EU.

Stoga i utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom tržištu nije i ne može biti predmet regulacije na način kako se to čini kod regulacije drugih usluga.

Donoseći ovako izmijenjenu Odluku sa jasnim pravnim osnovom u članu 78 a Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je cijnila i dosadašnje presude Upravnog suda Crne Gore U.broj 1908/15 od 31.03.2016.godine i U.br.966/15 od 12.06.2015. godine, kojima su u dva navrata poništene odluke Agencije, upravo zbog nedostatka jasnog pravnog osnova, sa kojih razloga je, osnovom ovih izmjena i dopuna zakona, što je bila obaveza utvrđena i članom 2 Sporazumom zemalja članica potpisnica, nakon podnošenja tužbi operatora na Odluku

Agencije broj 0102-3784/7 od 30.06.2016. godine, zamijenila ranije donijetu Odluku novom, istovremeno stavljaјуći van snage Odluku Agencije broj 0102-3784/7 od 30.06.2016.godine, kako to stoji u stavu 3 iste.

Na osnovu svega izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ove Odluke.

Ova Odluka je konačna u upravnom postupku shodno članu 32 stav 5 Zakona o elektronskim komunikacijama.

PRAVNA POUKA: Protiv ove Odluke može se pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

PREDSJEDNIK SAVJETA

dr Šaleta Đurović

